

شهرداری بندرعباس

بسمه تعالی

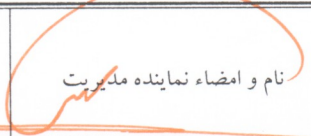
عنوان مدرک: دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)

حوزه: معاونت خدمات شهری

کد مدرک: WU207

تهیه کنندگان	تایید کننده	تصویب کننده
فاطمه آرزم	حمیدرضا حیدری پوری	عباس امینی زاده
مسئول بهداشت و محیط زیست	مدیر هماهنگی و نظارت بر خدمات شهری	شهردار بندرعباس
تاریخ و امضا ۹۹/۱/۲۹	تاریخ و امضا ۹۹/۱/۲۹	تاریخ و امضا

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری	شرح تغییرات
00		

 مدارک معتبر سیستم مدیریت کیفیت شهرداری بندرعباس	نام و امضاء نماینده مدیریت 	محمد مهدی جهانبخش
---	--	-------------------

WU207 کد مدرک:	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهرداری بندرعباس
99/01/23-00 شماره و تاریخ بازنگری:		
1 از 9 شماره صفحه:		

1- هدف و دامنه کاربرد

این دستورالعمل با هدف ترغیب تامین کنندگان به رعایت بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز به منظور کاهش و یا حذف جنبه های زیست محیطی و ریسکهای ایمنی و بهداشتی ناشی از فعالیتها تدوین گردیده است.

دامنه کاربرد این دستورالعمل کلیه پیمانکاران فضای سبز طرف قرارداد شهرداری را شامل می شود که خدماتشان به نحوی همراه با جنبه های زیست محیطی و ریسکهای ایمنی و بهداشتی می باشد.

2- مسئولیتها و اختیارات

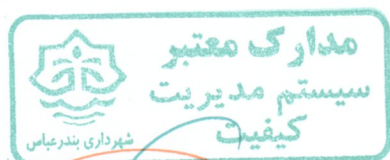
مسئولیت اجرای این دستورالعمل بر عهده پیمانکاران و نظارت بر اجرای این دستورالعمل و تکمیل سوابق با ناظر فضای سبز و مسئول بهداشت و محیط زیست معاونت خدمات شهری می باشد جمع بندی نتایج نظارت پیمانکار مربوطه با ناظر عالی فضای سبز، نظارت نهایی بر اجرای این دستورالعمل و پایش پیمانکار با معاونت خدمات شهری شهرداری می باشد.

3- تعاریف

3-1 HSE فضای سبز: الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست مربوط به پیمانکاران فضای سبز حوزه خدمات شهری

3-2 ناظر: شخصی است که به کار پیمانکار مورد نظر آشنایی داشته از طرف کارفرما جهت نظارت بر عملکرد پیمانکار انتخاب می شود.

3-3 مسئول بهداشت و محیط زیست: شخصی است که نظارت عالی از طرف کارفرما بر امور HSE پیمانکار دارد.

تاریخ و امضاء:

۲۷
۹۹

۹۹، ۱، ۲۴

WU207	کد مدرک:	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهرداری بندرعباس
99/01/23-00	شماره و تاریخ بازنگری:		
2 از 9	شماره صفحه:		

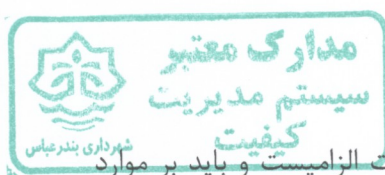
4- مراجع

- 1-4- دستورالعمل الزامات ایمنی پیمانکاران اداره کار
- 2-4- راهنمای الزامات بهداشتی استفاده از سموم شیمیایی

5- شرح فعالیتها (روند عملیات)

1-5- الزامات وسایل نقلیه پیمانکاران

- 1- داشتن برجسب معاینه فنی برای تمام خودروهای پیمانکاران الزامیست. چنانچه خودرویی فاقد معاینه فنی بوده و یا تاریخ اعتبار معاینه قبلی رو به اتمام باشد. از سوی ناظر اقدامات لازم جهت اعزام خودرو و انجام معاینه فنی و اخذ برجسب مربوطه بعمل آید.
- 2- استفاده از خودروهای دودزا و آلاینده ممنوع میباشد.
- 3- هر گونه تعمیر و یا تعویض روغن در مکانهای نامناسب که مجهز به آلودگی زیست محیطی گردد ممنوع میباشد.
- 4- استفاده از خودروهایی که به دلیل مشکلات فنی آلودگی صوتی قابل توجهی دارند ممنوع میباشد.
- 5- استفاده از خودروهایی با نقص فنی (برف پاک کن- کپسول آتش نشانی- جعبه کمکهای اولیه- سالم بودن چراغهای جلو و عقب) ممنوع میباشد.

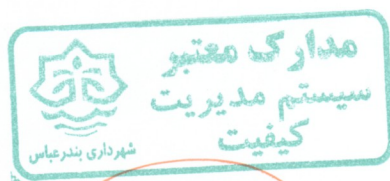
2-5- الزامات عملیات سمپاشی

- 1- حضور کارشناس حفظ نباتات و مسئول HSE پیمانکار در هنگام عملیات الزامیست و باید بر موارد مصرف سم، نوع سم مصرفی، تاریخ انقضا مصرف و یا موارد مشابه نظارت داشته باشد.
- 2- هنگام انجام عملیات سمپاشی از لباس کار و لوازم حفاظت فردی مناسب استفاده شود.
- 3- لباس کار و لوازم حفاظت فردی کارگران سمپاش شامل : لباس کار مناسب و غیر قابل نفوذ نسبت به آب و مواد شیمیایی، چکمه لاستیکی به رنگ روشن و دستکش لاستیکی با آستر نخی، ماسک مخصوص سم پاشی، عینک حفاظتی و علائم نمایشگر (نوار یا جلیقه شبرنگ) می باشد.

تاریخ و امضاء: ۹۹/۰۱/۲۶

WU207 کد مدرک:	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهرداری بندرعباس
99/01/23-00 شماره و تاریخ بازنگری:		
3 از 9 شماره صفحه:		

- 4- حتی الامکان از سموم سازگار با محیط زیست (سموم گیاهی) استفاده نموده و مصرف سموم ابقایی به حداقل برسد.
- 5- کارگران مجموعه سمپاشی میبایست از لحظه آماده سازی سم و اجرای عملیات سمپاشی تا شستشوی وسایل از خوردن و آشامیدن و استعمال دخانیات اجتناب ورزند.
- 6- قبل از عملیات سمپاشی به منظور آگاهی شهروندان از محدوده خطر کارفرما و پیمانکار موظف به نصب تابلوهای هشداردهنده و یا با دیگر شیوه های نوین اطلاع رسانی، شهروندان را از محدوده عملیات مطلع نمایند.
- 7- در صورت استفاده از خودرو جهت عملیات سمپاشی، خودرو مذکور میبایست به علائم ایمنی هشدار دهنده از قبیل شبرنگ و چراغ گردان مجهز گردد.
- 8- علائم هشداردهنده شامل تابلوهای (خطر مواد سمی) با حروف سیاه در زمینه زردرنگ و نوارهای تعیین حریم خطر با خطوط مورب زرد و سیاه می باشد که باید پیش از عملیات سمپاشی و متناسب با وسعت محدوده نظر در محلی قرار داده شود که توجه اشخاص را جلب نماید.
- 9- حداکثر ساعت کار سمپاشان نباید از 6 ساعت تجاوز نماید.
- 10- سن کارگر سمپاش نباید کمتر از 18 سال باشد.
- 11- خودرو مورد استفاده در سمپاشی باید دارای علائم هشدار دهنده و چراغ گردان باشد.
- 12- نباید از سموم غیر مجاز و فاسد استفاده شود.
- 13- ادوات و لوازم مناسب جهت جمع آوری سموم ریخته شده در محیط پیش بینی شود و محل سمپاشی پس از اتمام عملیات پاکسازی شود.
- 14- سموم تهیه شده مازاد بر مصرف و قوطیهای خالی سموم با هماهنگی مرکز بهداشت یا سازمان پسماند به طور مناسب جمع آوری و دفع گردد.
- 15- قبل از انجام سمپاشی از سالم بودن وسایل و تجهیزات مورد استفاده اطمینان حاصل شود.
- 16- وسایل و تجهیزات سمپاشی و لباسهای آلوده به سم کارکنان باید در محلی شستشو شوند که آبهای جاری، آبهای زیرزمینی و خاک را آلوده نسازد.

تاریخ و امضاء:

۹۹/۰۱/۲۳

WU207	کد مدرک:	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهرداری بندرعباس
99/01/23-00	شماره و تاریخ بازنگری:		
4 از 9	شماره صفحه:		

- 17- به منظور رفع آلودگی سموم باقیمانده و ممانعت از پراکندگی این مواد در محل پس از هر دوره عملیات سمپاشی لازم است از وسایل مکنده و یا از روش مرطوب سازی استفاده و سپس جمع آوری شود.
- 18- به منظور ممانعت از آلودگیهای زیست محیطی کلیه بشکه ها، بطریها و قوطیهای خالی سم پس از انجام عملیات سمپاشی باید از سم تخلیه شده و به دقت شسته شود و به صورت غیر قابل استفاده درآیند.
- 19- معاینات دوره ای اعضا اکپ سمپاشی میبایست هر 6 ماه یکبار صورت پذیرد.
- 20- برگزاری کلاسهای آموزشی ایمنی، بهداشت و محیط زیست برای پرسنل الزامی میباشد و ضروریست مستندات آن به کارفرما ارائه گردد.
- 21- هنگام بارندگی، وزش بادهای شدید و وارونگی هوا (اینورژن) عملیات سمپاشی ممنوع است.
- 22- در صورت وقوع هر نوع مسمومیت برای کارگران میبایست ضمن انتقال وی به مراکز درمانی برچسب قوطی سم استفاده شده نیز به پزشک اورژانس ارائه گردد.
- 23- امکانات و تسهیلات بهداشتی مناسب شامل رختکن، کمد اختصاصی، دوش، سرویس بهداشتی میبایست جهت کارگران فراهم گردد.

3-5- الزامات استفاده از روشهای غیر شیمیایی مبارزه با آفات

در خصوص مبارزه با آفات روشهای مکانیکی اهمیت خاصی دارد. کاربرد آنها نیاز به مصرف بیش از حد آفت کشها را رفع میسازد و در نتیجه آلودگی ناشی از کاربرد سموم در محیط را کاهش میدهد. از جمله روشهای مبارزه با آفات:

- 1- جمع آوری برگهای آلوده به تخم آفات و معدوم نمودن آنها
- 2- معدوم نمودن کلنی های زمستان گذرانی آفات قبل از شروع فصل بهار
- 3- شستشوی درختان با فشار آب

4-5- الزامات نحوه آبیاری و آبیاری

مجموع منبع و شبکه آبیاری فضای سبز از محل شروع تا مصرف (شامل کلیه ابزار و ادوات) باید به طور ویژه مراقبت و نگهداری شود. از آن جمله میتوان به کنترل موارد زیر اشاره کرد:

تاریخ و امضا:	
۹۹/۰۱/۲۶	۲۷/۱/۹۹

WU207 کد مدرک:	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهرداری بافقی
99/01/23-00 شماره و تاریخ بازنگری:		
5 از 9 شماره صفحه:		

- 1- موتور پمپ از نظر نشت روغن و آلودگی صوتی
- 2- کانال و ابزار آبیاری، سیستم لوله کشی، آبپاشها و اتصالات

5-5- الزامات وجین علفهای هرز و سله شکنی بستر کاشت

عملیات هرس،

وجین علفهای هرز و سله شکنی بستر کاشت و مدیریت آنها و تستکهای آبخور باید با وسایل مناسب و در زمان مناسب انجام گیرد و فعالیت حاصل از این کار باید در اسرع وقت از محل جمع آوری گردد. سله شکنی بموقع سبب می شود در زمان بارندگی رواناب کمتری به جریان افتد و با حمل ضایعات و علفهای هرز محل تجمع حشرات بیماریزا از بین برود.

5-6- الزامات جمع آوری ضایعات فضای سبز و رفت و روب های فضای سبز

در خصوص جمع آوری ضایعات ناشی از فعالیت های فضای سبز رعایت موارد زیر الزامیست:

- 1- جلوگیری از سوزاندن ضایعات فضای سبز در پایان کار
- 2- استفاده از کیسه جهت حمل ضایعات فضای سبز و جلوگیری از ریختن آن در فضای سبز و محیط عمومی
- 3- انجام رفت و روب پس از جمع آوری ضایعات فضای سبز
- 4- بارگیری ضایعات فضای سبز متناسب با ظرفیت خودروها

5-7- الزامات افزایش فضای سبز

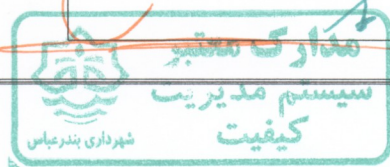
در خصوص افزایش سطح فضای سبز در منطقه رعایت موارد ذیل الزامیست :

- 1- ارزیابی وضع موجود
- 2- انتخاب گونه های سازگار با آب و هوای منطقه و مقاوم به کم آبی، شوری و بستر نامناسب (با هماهنگی ناظر عالی فضای سبز - مسئول محیط زیست)
- 3- برنامه ریزی کوتاه مدت و بلند مدت در خصوص احداث رفیوژها، ایجاد فضای سبز در حاشیه ها و ایستگاههای خدمات شهری و برنامه ریزی جهت همکاری گروههای مشارکت مردمی

تاریخ و امضاء:

۹۹/۰۱/۲۶

۹۹

WU207	کد مدرک:	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهررداری بافق
99/01/23-00	شماره و تاریخ بازنگری:		
6 از 9	شماره صفحه:		

5-8- الزامات تدوین شناسنامه برای بخشهای مختلف فضای سبز

برای بخشهای مختلف فضای سبز لازم است شناسنامه ای تدوین گردد که موارد ذیل مشخص شده باشد:

- 1- مساحت فضای سبز و رفیوژها
- 2- نام و تعداد گونه های گیاهی موجود
- 3- سال احداث محلهای مورد نظر
- 4- نوع و میزان آب مصرفی و نحوه آبیاری
- 5- اولویت بندی و تدوین برنامه اجرایی

5-9- الزامات نگهداری و حفاظت از تاسیسات

ملاحظات بهداشتی ایمنی و زیست محیطی که میبایست در فعالیت بخش نگهداری و حفاظت از تاسیسات مد نظر قرار گیرد شامل موارد ذیل است:

- 1- در هنگام جابجایی قوطیهای رنگ و در زمان انجام رنگ آمیزی تاسیسات دقت گردد تا بمنظور آلوده نمودن آب و خاک از ریزش رنگ جلوگیری بعمل آید.
- 2- انبار نگهداری قوطیهای رنگ باید استاندارد بوده و دارای شرایطی از قبیل داشتن سیستم تهویه مناسب، کف نفوذ ناپذیر، کپسول اطفاء حریق باشد.
- 3- MSDS مربوط به آن در محل نگهداری نصب گردد.
- 4- کارکنان به هنگام جابجایی و استفاده از رنگها و سایر مواد شیمیایی از تجهیزات حفاظت فردی (ماسک- دستکش) استفاده نمایند.
- 5- از علائم هشدار دهنده در محل نگهداری استفاده شود.

5-10- الزامات بهداشتی و ایمنی

- 1- پیمانکار باید MSDS مواد شیمیایی و سموم و کود شیمیایی و ... را که استفاده می کنند تهیه و در دسترس کارگران قرار داده و آموزشهای لازم را برای آگاهی در خصوص برگ مشخصات ایمنی برگزار نماید.

تاریخ و امضاء:

۹۹/۱/۲۵

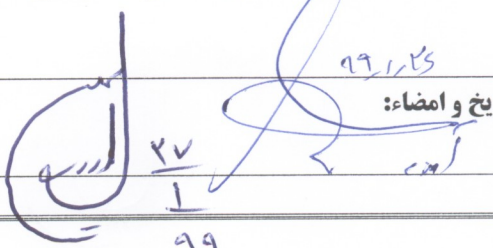
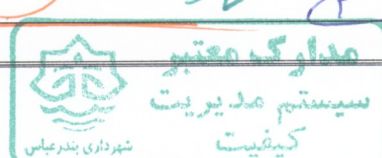
۹۹

WU207	کد مدرک:	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهرداری بندرعباس
99/01/23-00	شماره و تاریخ بازنگری:		
7 از 9	شماره صفحه:		

- 2- استفاده از لامپهای کم مصرف و فتوسل جهت روشنایی پارکها، میادین و در خصوص کاهش مصرف برق الزامیست.
- 3- در حد امکان از آب خام جهت شستشوی آب نماها، سرویس های بهداشتی و معابر جهت کاهش مصرف آب آشامیدنی استفاده شود.
- 4- برای افتتاح و بهره برداری از پارک تامین آب آشامیدنی سالم الزامیست.
- 5- شیرهای آب فضای سبز باید دور از دسترس مراجعین به پارک باشد یا در محفظه قفل دار یا در صورت غیر ممکن بودن سر شیر فلکه قابل برداشتن باشد.
- 6- از شستن ظروف و میوه جات و دست توسط آبهای خام خودداری شود.
- 7- شیرهای آب آشامیدنی قابل شرب مجهز به تابلوی آب آشامیدنی و آب غیر قابل شرب هم مجهز به تابلوی آب غیر قابل شرب باشد و در روزهای تعطیل که تعداد بازدیدکنندگان زیاد است همین موارد از طریق بلندگو اعلام گردد.
- 8- ضروریست اندازه گیری و کنترل دوره ای مصرف برق در خصوص کارگر و آب نماها به منظور تعیین مصرف پایه انجام شود.
- 9- ضروریست کنترل ضوابط ایمنی و بهداشتی مناسب جهت استفاده کارگران پیش بینی گردد.
- 10- ضروریست کنترل ضوابط ایمنی و بهداشتی مناسب جهت استفاده از سرویس بهداشتی پارکها صورت گیرد.
- 11- ضروریست کنترل ضوابط ایمنی و بهداشتی مناسب شبکه های روشنایی معابر و پارکها صورت گیرد.
- 12- ضروریست کنترل ضوابط ایمنی و بهداشتی تجهیزات و ادوات پارک، نیمکت ها، کفپوش زمین بازی، وسایل بازی کودکان، آبخوریها و آبنماها صورت گیرد.

الزامات محیط زیست

- 1- در صورتیکه پیمانکار از هر نوع تجهیزاتی استفاده می نماید در انتخاب نوع تجهیزات خود میبایست گزینه هایی با آلودگی کمتر اعم از آلودگی هوا، آب، خاک، صوت را مد نظر قرار دهد.

تاریخ و امضاء: ۹۹/۱/۲۵	
مدارک معتبر: سیستم مدیریت کیفیت شهرداری بندرعباس	

WU207	کد مدرک:	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهرداری بندرعباس
99/01/23-00	شماره و تاریخ بازنگری:		
8 از 9	شماره صفحه:		

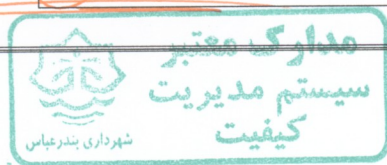
- 2- میزان آب مصرفی جهت آبیاری فضای سبز باید توسط پیمانکار کنترل شده و از هدر رفت آب جلوگیری گردد.
- 3- پیمانکار میبایست همواره از سالم بودن شیرها و تاسیسات آبیاری اطمینان حاصل کند.
- 4- پیمانکار موظف است از روشن نبودن منابع روشنایی در روز اطمینان حاصل کند.
- 5- پیمانکار میبایست جهت شستشوی آب نماها از آب خام استفاده نماید.
- 6- تجهیزات مورد استفاده نباید بیش از استاندارد آلودگی صوتی ایجاد نموده و زمان استفاده از آنها کمترین مزاحمت را برای شهروندان ایجاد نماید.
- 7- پیمانکار موظف به استفاده از روشهای مناسب در هنگام نقل و انتقال کود به منظور جلوگیری از انتشار کود در هوا و روی زمین می باشد.
- 8- سموم تهیه شده مازاد بر مصرف و قوطیهای خالی سموم بایستی به طور مناسب جمع آوری و دفع گردد.
- 9- انجام سمپاشی بر اساس شیوه نامه و در زمان مناسب با رعایت اصول تعریف شده انجام پذیرد.
- 10- جهت عملیات سمپاشی پیمانکار موظف به استفاده از نیروهای ماهر با وسایل حفاظت فردی مناسب می باشد.
- 11- پیمانکار موظف است هنگام عملیات سمپاشی محدوده خطر را با نصب تابلوهای هشدار دهنده معین نماید.
- 12- پیمانکار میبایست آگاهی کافی جهت اعمال واکنش هنگام بروز شرایط اضطراری را داشته باشد.
- 13- پیمانکار میبایست گردو غبار ناشی از عملیات خاکی و تردد ماشین آلات را کنترل نماید.
- 14- پیمانکار موظف است از دیوی مصالح و تجهیزات در معابر پرهیز نموده و در موارد خاص از نوار کشی جهت حفظ ایمنی شهروندان استفاده نماید.

6- یادداشت ها و توضیحات

ندارد.

تاریخ و امضاء:

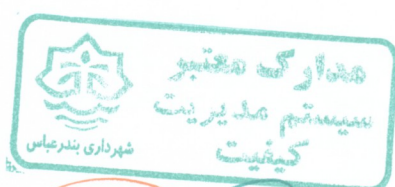
۹۹/۰۱/۲۶

کد مدرک: WU207 شماره و تاریخ بازنگری: 99/01/23-00 شماره صفحه: 9 از 9	دستورالعمل الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران فضای سبز (HSE)	 شهرداری بندرعباس
--	--	---

7- پیوست

ندارد.

تاریخ و امضاء: ۹۹/۱/۲۵

۹۹/۱/۲۷

۹۹